EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 5.6.2023
COM(2023) 296 final

Ehdotus

NEUVOSTON SUOSITUS

liittymisestä Maailman terveysjärjestön perustamaan maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon ja väliaikaisista järjestelyistä kansainvälisen matkustamisen helpottamiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/953 voimassaolon päättyessä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Kehyksestä covid-19-tautiin liittyvien yhteentoimivien rokotusta, testausta ja taudista parantumista koskevien todistusten (EU:n digitaalinen koronatodistus) myöntämiseksi, todentamiseksi ja hyväksymiseksi helpottamaan henkilöiden vapaata liikkumista covid-19-pandemian aikana 14 päivänä kesäkuuta 2021 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/953[1] on ollut keskeinen tekijä Euroopan reagoinnissa covid-19-pandemiaan. Asetuksen nopea hyväksyminen ja käyttöönotto mahdollisti unionin kansalaisten vapaan ja turvallisen liikkumisen pandemian aikana ja Euroopan matkailualan avautumisen kesäksi 2021.

EU:n digitaalinen koronatodistus on osoittautunut suureksi menestykseksi Euroopan pyrkimyksissä hallita covid-19-pandemian vaikutuksia yhteiskuntiin ja talouksiin sekä lieventää niitä. Se vakioitui nopeasti käyttöön Euroopassa ja sen ulkopuolella, ja järjestelmään[2] on 27 jäsenvaltion[3] lisäksi liittynyt 51 kolmatta maata ja aluetta. EU:n digitaalisia koronatodistuksia on annettu yli kaksi miljardia kappaletta, ja näistä todistuksista on ollut merkittävää hyötyä EU:n kansalaisille ja asukkaille. Todistukset helpottivat vapaata liikkumista unionissa, kun matkustusrajoitukset katsottiin pandemian vuoksi tarpeellisiksi, ja mahdollistivat myös näiden rajoitusten koordinoidun poistamisen heti kun se oli mahdollista. EU:n digitaalinen koronatodistus on ulkoisen ulottuvuutensa ansiosta myös osoittautunut laajimmin käytetyksi ratkaisuksi ja välineeksi turvallisen kansainvälisen matkustamisen ja maailmanlaajuisen elpymisen edistämisessä. Kaikki kolmannet maat ja alueet, jotka antavat asetuksen (EU) 2021/953 3 artiklan 10 kohdan tai 8 artiklan 2 kohdan nojalla annetun komission päätöksen soveltamisalaan kuuluvia todistuksia, hyväksyvät EU:n digitaaliset koronatodistukset, kun saapuvilta matkustajilta edellytetään covid-19-rokotusta, -testausta tai -taudista parantumista koskevien todisteiden esittämistä.

Kesäkuussa 2022 lainsäätäjät jatkoivat asetuksen (EU) 2021/953 voimassaoloa vuodella sen varmistamiseksi, että matkustajat voivat jatkaa todistustensa käyttöä, jos epidemiologinen tilanne heikkenee merkittävästi niin, että jäsenvaltioiden olisi tarpeen ottaa väliaikaisesti uudelleen käyttöön matkustusrajoituksia EU:ssa.

---

[1] EUVL L 211, 15.6.2021, s. 1. Tähän asetukseen liittyy kehyksestä covid-19-tautiin liittyvien yhteentoimivien rokotusta, testausta ja taudista parantumista koskevien todistusten (EU:n digitaalinen koronatodistus) myöntämiseksi jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskeleville tai asuville kolmansien maiden kansalaisille covid-19-pandemian aikana 14 päivänä kesäkuuta 2021 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/954 (EUVL L 211, 15.6.2021, s. 24), jolla EU:n digitaalista koronatodistusta koskeva kehys ulotetaan koskemaan kolmansien maiden kansalaisia, jotka oleskelevat tai asuvat laillisesti jonkin jäsenvaltion alueella ja joilla on unionin oikeuden mukaisesti oikeus matkustaa muihin jäsenvaltioihin.

[2] Tällaisten kolmansien maiden liittäminen asetuksella (EU) 2021/953 perustetun luottamuskehyksen yhteentoimivuuden yhdyskäytävään, jäljempänä ’EU:n palveluväylä’, perustuu komission mainitun asetuksen 3 artiklan 10 kohdan tai 8 artiklan 2 kohdan nojalla tekemiin päätöksiin. Nämä komission päätökset eivät muodosta oikeusperustaa EU:n todistusten käytölle kolmannessa maassa (tai matkustamiselle kolmanteen maahan).

[3] Koska EU:n digitaalista koronatodistusta koskeva asetus on Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen kannalta merkityksellinen, se on sisällytetty mainittuun sopimukseen, ja sitä sovelletaan sellaisenaan myös Islantiin, Liechtensteiniin ja Norjaan (ETA:n sekakomitean päätös N:o 187/2021, annettu 30 päivänä kesäkuuta 2021, ETA-sopimuksen liitteen V (Työntekijöiden vapaa liikkuvuus) ja liitteen VIII (Sijoittautumisoikeus) muuttamisesta (EUVL L 124, 8.5.2008, s. 20)).

Asetuksen (EU) 2021/953 voimassaolo päättyy 30. kesäkuuta 2023. Koska EU:n sisäisiä matkustusrajoituksia ei tällä hetkellä ole ja kun otetaan huomioon, että epidemiologinen tilanne sai Maailman terveysjärjestön (WHO) 5. toukokuuta 2023 julistamaan covid-19-pandemian päättyneeksi kansainvälisenä kansanterveysuhkana, asetus ei voi enää palvella sen ilmoitettua tavoitetta, minkä vuoksi sen voimassaolon jatkaminen ei olisi perusteltua.

EU:n digitaalisen koronatodistuksen menestys vapaan liikkumisen ja matkustamisen mahdollistamisessa myös pandemian vaikeissa olosuhteissa antaa oppeja tulevaisuutta varten. Unioni on asettanut ensisijaiseksi tavoitteeksi laatia sellaisia toimintapolitiikkoja ja välineitä, joiden avulla tuleviin terveyskriiseihin voidaan varautua paremmin. Hyödyt, jotka saadaan digitaalisten ratkaisujen käytöstä niiden vaikutusten lieventämisessä, joita tartuntataudeista kohdistuu kansalaisten ja yritysten matkustuskykyyn, ovat keskeinen osa tätä varautumista.[4] Varautumisen hyötyjä otetaan käyttöön nyt maailmanlaajuisesti.

WHO kehittää parhaillaan maailmanlaajuista digitaalisia terveystodistuksia koskevaa verkostoa, joka ottaa omassa rakenteessaan käyttöön EU:n digitaalisen koronatodistuksen luottamuskehyksen, periaatteet ja avoimet teknologiat. Sen varmistamiseksi, että maailmanlaajuisesti käytetyt todistukset ovat tarvittaessa todennettavissa myös asetuksen (EU) 2021/953 voimassaolon päättymisen jälkeen, jäsenvaltioita olisi kannustettava liittymään WHO:n maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon heti kun se on saatavilla, jotta covid-19-todistuksia koskevan eurooppalaisen teknologian ja eritelmien käyttöä maailmanlaajuisessa infrastruktuurissa voidaan tukea.

Neuvosto antoi 20. joulukuuta 2022 päätelmät, joissa se kehotti komissiota ”tutkimaan rokotustodistusten digitaalisesta versiosta saatavaa lisäarvoa ottaen huomioon kokemukset eurooppalaisista digitaalisista infrastruktuureista ja muista olemassa olevista välineistä, kuten kansainvälisestä rokotustodistuksesta”[5]. WHO:n perustama maailmanlaajuinen digitaalisia terveystodistuksia koskeva verkosto, jonka ytimessä on EU:n digitaalisen koronatodistuksen luottamuskehys, on suunniteltu mahdollistamaan tällaisten todistusten maailmanlaajuinen yhteentoimivuus ja todentaminen. Sen vuoksi sen katsotaan tarjoavan maailmanlaajuisen vastauksen neuvoston päätelmissä esitettyyn kehotukseen.

WHO:n maailmanlaajuinen digitaalisia terveystodistuksia koskeva verkosto tarjoaa myös merkittävän tilaisuuden hyödyntää covid-19-pandemian aikana saatuja kokemuksia tulevien terveyskriisien vaikutusten lieventämiseksi. Sen jatkokehittämisen voisi odottaa antavan jäsenvaltioille mahdollisuuden osallistua maailmanlaajuisen digitaalisia terveystodistuksia koskevan verkoston käyttöönottoon, hyväksymiseen, todentamiseen ja käyttöön kansainvälisen rokotus- ja profylaksiatodistuksen digitalisointia varten, jos tämä vahvistetaan hyväksymällä muutokset kansainväliseen terveyssäännöstöön (IHR)[6]. WHO:n maailmanlaajuista digitaalisia terveystodistuksia koskevaa verkostoa voitaisiin käyttää myös tukemaan rutiininomaisten rokotustietojen digitalisointia ja aitouden todentamista sekä muita tulevia käyttötapauksia digitaalisessa terveydenhuollossa. Tällainen mahdollinen tuleva kehitys – covid-19-pandemiasta saatujen oppien ja EU:n digitaalisen koronatodistuksen

---

4 Suositus 3 – Valmistellaan tarkoituksenmukaiset EU:n välineet tulevia kriisejä varten: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus 01/2023:”Matkustamista EU:ssa covid-19-pandemian aikana helpottavat välineet” (europa.eu)

5 Päätelmät rokotuksista yhtenä tehokkaimmista keinoista ehkäistä tauteja ja parantaa kansanterveyttä (EUVL C 484/18, 20.12.2022, s. 18).

6 Kansainvälisen terveyssäännöstön tarkistuskomitean raportti (2005), 6. helmikuuta 2023 https://apps.who.int/gb/wgihr/pdf_files/wgihr2/A_WGIHR2_5-en.pdf

kansainvälisen menestyksen pohjalta – olisi merkittävä panos maailmanlaajuiseen terveydenhuolto-ohjelmaan.

Muutamissa maissa[7] eri puolilla maailmaa näyttö covid-19-rokotuksesta, -testistä ja/tai -taudista parantumisesta on lähitulevaisuudessa edelleen edellytys maahantulolle. Olisi vältettävä tilanteita, joissa unionin kansalaista tai asukasta pyydetään esittämään koronatodistus kolmannessa maassa, eikä sitä EU:n digitaalisen koronatodistuksen järjestelmän lakkauttamisen jälkeen ole enää helppoa esittää, koska tämä rajoittaisi kansainvälistä matkustamista millä tahansa liikennevälineellä. Tällä hetkellä on vaikea arvioida, kuinka kauan nämä maat säilyttävät tällaiset covid-19-pandemiaan liittyvät maahantulovaatimukset myös 1. päivän heinäkuuta 2023 jälkeen. Koska epidemiologisen tilanteen kehittyminen on edelleen epävarmaa, ei voida myöskään sulkea pois sitä mahdollisuutta, että EU:n digitaaliseen koronatodistukseen tällä hetkellä liittyneiden 51 kolmannen maan ja alueen joukossa jotkin maat ottaisivat uudelleen käyttöön matkustukseen liittyviä vaatimuksia, kun taas muut järjestelmän ulkopuoliset maat voisivat pitää voimassa tai ottaa uudelleen käyttöön erityisiä vaatimuksia maahantulossa.

Sen vuoksi on suotavaa, että unionin ulkopuolella matkustavilla unionin kansalaisilla ja asukkailla on edelleen 1. päivän heinäkuuta 2023 jälkeen aina käytettävissään keinot todistaa covid-19-tautiin liittyvä tilanteensa, kun sitä nimenomaisesti pyydetään unionin ulkopuolelle matkustettaessa. Unionin kansalaisten ja asukkaiden olisi myöskin voitava hyötyä tällaisten todistusten saatavuudesta hoidon jatkuvuuden varmistamiseksi.

Käytännössä EU:n digitaalisia koronatodistuksia on käytetty paitsi matkustustarkoituksiin myös terveyspalveluissa hoidon jatkuvuuden varmistamiseksi, esimerkiksi rajat ylittävissä rokotuksissa. Yhden jäsenvaltion antamia rokotustodistuksia, joista käy ilmi aiemmat rokotukset, voisivat esimerkiksi käyttää toisessa jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa olevat terveydenhuollon työntekijät myöhemmän annoksen antamista varten. Samoin taudista parantumista koskevat todistukset ovat olleet hyödyllisiä tietojen antamiseksi aiemmasta covid-19-tartunnasta.

Koska covid-19-tapausten lisääntymistä tai jonkin toisen taudin puhkeamista ei voida sulkea pois missään osassa maailmaa, on mahdollista, että yksi tai useampi jäsenvaltio ottaa tulevaisuudessa käyttöön uusia kansanterveystoimenpiteitä, joilla rajoitetaan kolmansista maista matkustavien henkilöiden pääsyä niiden alueelle. Sen varmistamiseksi, että tällaisten toimenpiteiden perusteena oleviin kansanterveydellisiin huolenaiheisiin puututaan asianmukaisesti, jäsenvaltioiden olisi edelleen voitava luottaa todistuksiin, jotka kolmannet maat ovat antaneet EU:n digitaalisten koronatodistusten järjestelmän perustana olevan teknologian ja vaatimusten pohjalta.

Sen vuoksi on suotavaa, että jos jäsenvaltiot ottavat käyttöön tällaisia yleisiä kansanterveystoimenpiteitä covid-19-tapausten lisääntymisen seurauksena[8], niillä on tarvittava kehys, jotta ne voivat jatkaa sellaisten kolmansien maiden antamien todistusten hyväksymistä, joiden järjestelmät ovat yhteentoimivia EU:n digitaalisen koronatodistuksen kanssa.

---

7 Toukokuussa 2023 näyttää siltä, että kolmella EU:n palveluväylään liittyneellä maalla (Indonesia, Filippiinit ja Togo) on edelleen joitakin covid-19-pandemiaan liittyviä rajoituksia. EU:n digitaalisen koronatodistuksen ulkopuolella Kiina pitää edelleen testausvaatimukset voimassa.

8 Suositellusta lähestymistavasta, jos se osoittautuu tarpeelliseksi, ks. koordinoidusta lähestymistavasta unioniin matkustamiseen covid-19-pandemian aikana ja neuvoston suosituksen (EU) 2020/912 korvaamisesta 13 päivänä joulukuuta 2022 annettu neuvoston suositus (EU) 2022/2548 (EUVL L 328, 22.12.2022, s. 146).

On tärkeää varmistaa, että jäsenvaltiot siirtyvät sujuvasti liitännästä EU:n digitaalisen koronatodistuksen luottamuskehyksen ytimeksi perustettuun EU:n palveluväylään liitäntään WHO:n maailmanlaajuisen digitaalisten terveystodistusten verkostoon. Näin nämä kaksi järjestelmää voisivat rajoitetun ajan (3 kuukautta) toimia rinnakkain. EU:n digitaalisten koronatodistusten todennettavuuden varmistamiseksi tämän siirtymäkauden ajan EU:n palveluväylään liitettyjen maiden ja alueiden julkiset avaimet asetetaan saataville WHO:n maailmanlaajuisessa digitaalisten terveystodistusten verkostossa. Tätä varten ehdotetaan, että jäsenvaltioita kannustetaan uusimaan julkiset avaimensa ennen 30 päivää kesäkuuta 2023 ja pitämään molemmat järjestelmät synkronoituina 30 päivään syyskuuta 2023 saakka sen jälkeen, kun ne on liitetty WHO:n maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon. Komissio aikoo tätä varten jatkaa EU:n palveluväylän rahoittamista Digitaalinen Eurooppa -ohjelmasta edellä mainitun siirtymäkauden ajan.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Koska Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/953 voimassaolo päättyy, ehdotetulla suosituksella pyritään helpottamaan ja poistamaan kansainvälisen matkustamisen esteitä sekä edistämään jäsenvaltioiden valmiutta, jos niiden on myöhemmin tarpeen määrätä kansanterveystoimenpiteitä kolmansista maista matkustavien henkilöiden saapuessa niiden alueelle neuvoston suosituksessa (EU) 2022/2548 suositellun lähestymistavan mukaisesti.

Samalla ehdotetulla suosituksella edistetään hoidon jatkuvuuden varmistamista rajatylittävissä yhteyksissä (myös kolmansien maiden kanssa) ja covid-19:n leviämisen estämistä kannustamalla jatkamaan koronatodistusten antamista asetuksen (EU) 2021/953 voimassaolon päätyttyä 30. kesäkuuta 2023.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Tämä suositus on linjassa unionin muiden toimintapolitiikkojen kanssa, myös ulkosuhteita koskevien toimintapolitiikkojen kanssa.

Komissio julkaisi 3. toukokuuta 2022 eurooppalaista terveysdata-avaruutta koskevan asetusehdotuksen[9], jonka 13 artiklassa ehdotetaan mahdollisuutta tarjota MyHealth@EU:n kautta lisäpalveluja, jotka helpottavat digitaalisten terveystodistusjärjestelmien vaihtoa tai todentamista. Näillä lisäpalveluilla olisi pyrittävä yhteentoimivuuteen kansainvälisellä tasolla perustettujen järjestelmien kanssa. Tällä suosituksella on sama tavoite.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 168 artiklan 6 kohtaan, joka muodostaa perustan neuvoston suositusten antamiselle kansanterveyden alalla, sekä SEUT-sopimuksen 292 artiklaan yhdessä sen 91 artiklan ja 100 artiklan 2 kohdan kanssa, jotka muodostavat perustan neuvoston suositusten antamiselle liikenteen alalla.

Ihmisten terveyden korkeatasoisen suojelun saavuttamiselle on hyötyä suositelluista toimenpiteistä, jotka koskevat kolmansista maista tulevien covid-19-rokotusta, -testausta tai -taudista parantumista koskevien todistusten hyväksymistä ja liittämistä WHO:n

[9] Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan eurooppalaisesta terveysdata-avaruudesta (COM(2022) 197 final).

maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon. Näillä toimenpiteillä edistetään kansanterveysvalmiutta siltä varalta, että covid-19-tapaukset lisääntyisivät.

Lisäksi kansainvälinen matkustaminen ja kansainvälisten liikennepalvelujen sujuva tarjonta helpottuisivat koronatodistusten jatkuvan saatavuuden ansiosta myös asetuksen (EU) 2021/953 voimassaolon päättymisen jälkeen, jos jäsenvaltiot noudattaisivat koordinoitua lähestymistapaa, kuten tässä suositusehdotuksessa ehdotetaan.

- **Toissijaisuusperiaate**

Johdonmukainen lähestymistapa jatkuvaan mahdollisuuteen antaa tarvittaessa koronatodistuksia hyödyttäisi niin unionin kansalaisia ja asukkaita kuin liikenteenharjoittajia. Liittyminen WHO:n maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon tarjoaisi yhteisen ratkaisun koronatodistusten antamisen jatkamiseen. Osallistuminen WHO:n maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon edistäisi terveystodistusstandardien maailmanlaajuista yhdenmukaistamista ja järjestelmän perustamista digitaalisten terveystodistusten tunnustamiseksi kansainvälistä matkustamista ja hoidon jatkuvuutta varten.

- **Suhteellisuusperiaate**

Tässä ehdotuksessa otetaan huomioon se, että asetuksen (EU) 2021/953 voimassaolo päättyy pian, ja se, että samanaikaisesti on tarpeen varmistaa EU:n ulkopuolella matkustaville EU:n kansalaisille ja asukkaille keinot todistaa tilanteensa covid-19-taudin suhteen sekä edistää koordinoitua suhtautumista todistuksiin, joita kolmannet maat edelleen antavat mainitun asetuksen mukaisesti vahvistettujen vaatimusten pohjalta. Tästä syystä ehdotus on sopiva tavoiteltujen päämäärien saavuttamiseksi eikä ylitä sitä, mikä on tarpeen ja oikeasuhteista.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Voimassa olevan lainsäädännön jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Tässä ehdotuksessa otetaan huomioon jäsenvaltioiden kanssa asetuksen (EU) 2021/953 täytäntöönpanon yhteydessä käydyt aiemmat keskustelut. Vaikutustenarviointia ei tehty, mutta ehdotuksessa on otettu huomioon kolmansien maiden toteuttamat muuttuvat toimenpiteet, jotka koskevat niiden alueelle tulon edellytyksiä covid-19-pandemian yhteydessä, ja kaikki saatavilla oleva asiaankuuluva näyttö.

- **Perusoikeudet**

Ehdotetussa neuvoston suosituksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita, erityisesti 8 artiklassa vahvistettua oikeutta henkilötietojen suojaan.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ei ole.

Ehdotus

NEUVOSTON SUOSITUS

liittymisestä Maailman terveysjärjestön perustamaan maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon ja väliaikaisista järjestelyistä kansainvälisen matkustamisen helpottamiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/953 voimassaolon päättyessä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 168 artiklan 6 kohdan ja 292 artiklan yhdessä sen 91 artiklan ja 100 artiklan 2 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/953[10] käyttöön otetusta EU:n digitaalisesta koronatodistuksesta on tullut nopeasti maailmanlaajuinen standardi rokotusta, testausta ja taudista parantumista koskeville todistuksille, ja järjestelmään on 27 jäsenvaltion lisäksi liittynyt 51 kolmatta maata ja aluetta. EU:n digitaalinen koronatodistus on ulkoisen ulottuvuutensa ansiosta myös osoittautunut laajimmin käytetyksi ratkaisuksi ja välineeksi turvallisen kansainvälisen matkustamisen ja maailmanlaajuisen elpymisen edistämisessä. Matkustamisen lisäksi digitaalisten koronatodistusten käyttö on edistänyt rajatylittävien rokotusten jatkuvuutta.

(2) EU:n digitaalinen koronatodistus oli ensiarvoisen tärkeä vapaan liikkumisen ja matkustamisen turvaamisessa, ja sen perustana oleva teknologia voisi edelleen toimia tarpeellisena välineenä, jonka avulla mahdollisiin tuleviin terveyskriiseihin ollaan paremmin varautuneita ja kansalaiset ja yritykset voivat lieventää tartuntatautien vaikutuksia ja varmistaa asianmukaisen varautumisen. Tämä todetaan myös Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa[11].

(3) Asetuksen (EU) 2021/953 voimassaolo päättyy 30 päivänä kesäkuuta 2023.

(4) Maailman terveysjärjestö (WHO) perustaa maailmanlaajuisen digitaalisia terveystodistuksia koskevan verkoston. Maailmanlaajuinen digitaalisia terveystodistuksia koskeva verkosto on mekanismi, jolla tuetaan maailmanlaajuisen digitaalisia terveystodistuksia koskevan verkoston osallistujien antamien todistusten todentamista. Aluksi näihin todistuksiin kuuluisivat koronatodistukset, mutta

[10] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/953, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2021, kehyksestä covid-19-tautiin liittyvien yhteentoimivien rokotusta, testausta ja taudista parantumista koskevien todistusten (EU:n digitaalinen koronatodistus) myöntämiseksi, todentamiseksi ja hyväksymiseksi helpottamaan henkilöiden vapaata liikkuvuutta covid-19-pandemian aikana (EUVL L 211, 15.6.2021, s. 1).

[11] Suositus 3 – Valmistellaan tarkoituksenmukaiset EU:n välineet tulevia kriisejä varten: Erityiskertomus nro 01/2023:”Matkustamista EU:ssa covid-19-pandemian aikana helpottavat välineet” (europa.eu)

myöhemmässä vaiheessa niihin voisi kuulua myös muita asiakirjoja, kuten tiedot rutiininomaisista rokotuksista sekä kansainvälinen rokotus- tai profylaksiatodistus kansainvälistä matkustamista ja hoidon jatkuvuutta varten.

(5) EU:n valmiussuunnitelman keskeisenä pilarina olisi pidettävä sellaisten järjestelmien perustamista, joilla lievennetään maailmanlaajuisten terveyskriisien vaikutuksia matkustamiseen kansalaisten ja yritysten osalta. Osallistuminen WHO:n maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon edistäisi terveystodistusstandardien maailmanlaajuista yhdenmukaistamista ja järjestelmän perustamista digitaalisten terveystodistusten tunnustamiseksi kansainvälistä matkustamista ja hoidon jatkuvuutta varten.

(6) WHO:n kehittämä maailmanlaajuinen digitaalisia terveystodistuksia koskeva verkosto ottaa omassa rakenteessaan käyttöön EU:n digitaalisen koronatodistuksen luottamuskehyksen, periaatteet ja avoimet teknologiat. Jäsenvaltioita olisi kannustettava liittymään WHO:n maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon mahdollisimman pian ennen 30 päivää syyskuuta 2023 edellyttäen, että se täyttää asetuksen (EU) 2021/953 mukaisesti annetut tekniset eritelmät. Jotta siirtyminen EU:n digitaalisten koronatodistusten järjestelmästä WHO:n maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon olisi sujuva, jäsenvaltioita olisi kehotettava antamaan EU:n digitaalisissa koronatodistuksissa ennen asetuksen (EU) 2021/953 voimassaolon päättymistä käytettyjen tilalle uudet asiakirjan allekirjoituksen varmenteet (DSC) sen varmistamiseksi, että ne ovat teknisesti mahdollisimman valideja, ja rekisteröimään ne EU:n palveluväylään.

(7) Komissio aikoo varmistaa jäsenvaltioille sujuvan siirtymän WHO:n maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon liittymisen suhteen ylläpitämällä EU:n palveluväylää 30 päivään syyskuuta 2023 saakka tavalla, joka tukee tämän suosituksen tavoitteita. Tätä varten komissio aikoo rahoittaa EU:n palveluväylää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/694[12] perustetun Digitaalinen Eurooppa -ohjelman kautta. Näin jäsenvaltioilla ja EU:n palveluväylään liittyneillä kolmansilla mailla olisi riittävästi aikaa hyväksyä tarvittavat menettelyt WHO:n maailmanlaajuisen digitaalisia terveystodistuksia koskevan verkoston käyttöön ottamiseksi.

(8) Unionin ulkopuolella matkustavilla unionin kansalaisilla ja asukkailla olisi aina oltava käytettävissään keino todistaa covid-19-tautiin liittyvä tilanteensa, kun sitä nimenomaisesti pyydetään unionin ulkopuolelle matkustettaessa. Se, ettei keinoa tällaisen todistuksen antamiseen olisi, voisi vähentää unionin matkustajien halukkuutta ja kykyä matkustaa tiettyihin kohteisiin, mikä puolestaan voisi vaikuttaa kielteisesti liikennepalvelujen tarjontaan. Lisäksi epätasa-arvoiset edellytykset tällaisten todistusten antamiseen eri jäsenvaltioissa voisivat vaikuttaa liikenteenharjoittajien väliseen reiluun kilpailuun, jos kansainvälinen matkustaminen tietyistä jäsenvaltioista on helpompaa, koska asiaankuuluvat koronatodistukset ovat helposti saatavilla. Sen vuoksi jäsenvaltioita olisi kehotettava WHO:n maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon liittymisen jälkeen pyynnöstä antamaan

[12] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/694, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, Digitaalinen Eurooppa -ohjelman perustamisesta ja päätöksen (EU) 2015/2240 kumoamisesta (EUVL L 166, 11.5.2021, s. 1).

todistukset komission täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2021/1073[13] vahvistettujen teknisten eritelmien mukaisessa muodossa, jotta kansainvälistä matkustamista millä tahansa liikennevälineellä niihin kolmansiin maihin, jotka edellyttävät tällaisia todistuksia, voidaan helpottaa. Tällaisten todistusten antaminen edistäisi sekä kansainvälistä matkustamista että terveystodistusstandardien maailmanlaajuista yhdenmukaistamista ja järjestelmän perustamista hoidon jatkuvuutta helpottavaa digitaalisten terveystodistusten tunnustamista varten.

(9) Jäsenvaltioiden olisi annettava tällaisia todistuksia digitaalisessa tai paperimuodossa taikka molemmissa, myös siirtymäkauden ajan. Todistusten tulevilla haltijoilla olisi oltava oikeus saada todistukset valitsemassaan muodossa. Todistuksiin sisältyvät tiedot olisi esitettävä myös ihmisen luettavissa olevassa muodossa ja vähintään todistuksen myöntävän jäsenvaltion virallisella kielellä tai virallisilla kielillä sekä englanniksi.

(10) Sen, että EU:n digitaalinen koronatodistus otetaan käyttöön WHO:n maailmanlaajuisessa digitaalisia terveystodistuksia koskevassa verkostossa, pitäisi mahdollistaa se, että kolmannet maat, joilla on edelleen covid-19-pandemiaan liittyviä vaatimuksia niiden alueelle tulemisen osalta ja jotka ovat liittyneet asetuksella (EU) 2021/953 perustetun luottamuskehyksen yhteentoimivaan yhdyskäytäväpalveluun, jäljempänä ’EU:n palveluväylä’, voivat hyväksyä ja todentaa molemmat ennen 1 päivää heinäkuuta 2023 ja sen jälkeen annetut todistukset.

(11) Olisi vältettävä tilanteita, joissa unionin kansalaista tai asukasta pyydetään esittämään koronatodistus kolmannessa maassa, eikä sitä EU:n digitaalisen koronatodistuksen järjestelmän lakkauttamisen jälkeen olisi helppoa esittää, koska tämä rajoittaisi kansainvälistä matkustamista millä tahansa liikennevälineellä.

(12) Koska covid-19-tapausten lisääntymistä tai jonkin toisen taudin puhkeamista ei voida sulkea pois missään osassa maailmaa, unioniin matkustavien kannalta on mahdollista, että yksi tai useampi jäsenvaltio ottaa tulevaisuudessa käyttöön uusia kansanterveystoimenpiteitä, joilla rajoitetaan kolmansista maista matkustavien henkilöiden pääsyä niiden alueelle. Vaikka tällaisia rajoituksia olisi sovellettava yleisten suhteellisuus- ja syrjimättömyysperiaatteiden mukaisesti, ne voisivat olla perusteltuja yleiseen etuun liittyvistä syistä eli kansanterveyden suojelemiseksi. Sen varmistamiseksi, että tällaisiin kansanterveydellisiin huolenaiheisiin voidaan puuttua asianmukaisesti, jäsenvaltioiden olisi edelleen voitava hyväksyä ja todentaa todistukset, joita kolmannet maat antavat asetuksessa (EU) 2021/953 tällä hetkellä säädettyjä korkeita vaatimuksia noudattaen. Jos jäsenvaltiot vaativat todisteen covid-19-rokotuksesta, -testauksesta tai -taudista parantumisesta voidakseen luopua unioniin matkustamista koskevista rajoituksista, niiden olisi neuvoston suosituksessa (EU) 2022/2548[14] esitetyn lähestymistavan mukaisesti hyväksyttävä ne todisteet covid-19-rokotuksesta, -testauksesta tai -taudista parantumisesta, jotka aiemmin kuuluivat asetuksen (EU) 2021/953 3 artiklan 10 kohdan tai 8 artiklan 2 kohdan nojalla hyväksytyn täytäntöönpanosäädöksen soveltamisalaan.

---

[13] Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/1073, annettu 28 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/953 vahvistetun EU:n digitaalisen koronatodistuksen luottamuskehyksen täytäntöönpanoa koskevista teknisistä eritelmistä ja säännöistä (EUVL L 230, 30.6.2021, s. 32).

[14] Neuvoston suositus (EU) 2022/2548, annettu 13 päivänä joulukuuta 2022, koordinoidusta lähestymistavasta unioniin matkustamiseen covid-19-pandemian aikana ja neuvoston suosituksen (EU) 2020/912 korvaamisesta (EUVL L 328, 22.12.2022, s. 146).

(13) Koska asianmukaisten yhteentoimivien todistusten antaminen voi helpottaa kansainvälistä matkustamista millä tahansa liikennevälineellä tiettyihin kolmansiin maihin, jäsenvaltioita olisi kehotettava varmistamaan, myös siirtymäkauden ajan, että rajatylittävien henkilöliikennepalvelujen tarjoajat, joiden on pantava täytäntöön covid-19-pandemiaan liittyviä kansanterveystoimenpiteitä, sisällyttävät tarvittaessa tällaisten todistusten todentamisen rajat ylittävien liikenneinfrastruktuurien, kuten lentoasemien, satamien sekä rautatie- ja linja-autoasemien, toimintaan.

(14) Neuvosto kehotti komissiota ”tutkimaan rokotustodistusten digitaalisesta versiosta saatavaa lisäarvoa ottaen huomioon kokemukset eurooppalaisista digitaalisista infrastruktuureista ja muista olemassa olevista välineistä, kuten kansainvälisestä rokotustodistuksesta”[15]. WHO:lla, joka aikoo kehittää edelleen omaa maailmanlaajuista digitaalisia terveystodistuksia koskevaa verkostoaan, on vastaavanlaisia suunnitelmia esimerkiksi kansainvälisen rokotus- ja profylaksiatodistuksen tai rutiinirokotuksista annettavien rokotustodistusten digitalisoinnin tukemiseksi. Sen vuoksi jäsenvaltioita olisi pyydettävä osallistumaan aktiivisesti verkoston kehittämiseen sekä tarvittaessa muuntyyppisten rokotustodistusten tai terveystietojen antamiseen, hyväksymiseen ja todentamiseen.

(15) Jotta voidaan varmistaa sujuva siirtyminen WHO:n maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon, niiden jäsenvaltioiden, jotka eivät vielä ole liittyneet WHO:n maailmanlaajuiseen digitaalisen terveystodistuksia koskevaan verkostoon, olisi 30 päivään syyskuuta 2023 ulottuvan siirtymäkauden aikana edelleen annettava pyynnöstä covid-19-rokotusta, -testausta ja -taudista parantumista koskevia todistuksia komission täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2021/1073[16] vahvistettujen teknisten eritelmien mukaisina. Jos jäsenvaltiot vaativat todisteen covid-19-rokotuksesta, -testauksesta tai -taudista parantumisesta voidakseen luopua unioniin matkustamista koskevista rajoituksista, niiden olisi neuvoston suosituksessa (EU) 2022/2548[17] esitetyn lähestymistavan mukaisesti edellä mainitun siirtymäkauden ajan hyväksyttävä ne todisteet covid-19-rokotuksesta, -testauksesta tai -taudista parantumisesta, jotka aiemmin kuuluivat asetuksen (EU) 2021/953 3 artiklan 10 kohdan tai 8 artiklan 2 kohdan nojalla hyväksytyn täytäntöönpanosäädöksen soveltamisalaan.

(16) Saman ajanjakson aikana jäsenvaltioiden, jotka eivät vielä ole liittyneet WHO:n maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon, olisi myös edelleen oltava liittyneenä EU:n palveluväylään sikäli kuin komissio ylläpitää tällaista palveluväylää. Niiden jäsenvaltioiden, jotka ovat jo liittyneet WHO:n maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon, olisi synkronoitava WHO:n maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon lataamansa tiedot EU:n palveluväylän kanssa.

---

15 Päätelmät rokotuksista yhtenä tehokkaimmista keinoista ehkäistä tauteja ja parantaa kansanterveyttä (2022/C 484/05) (EUVL C 484, 20.12.2022, s. 18).

16 Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/1073, annettu 28 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/953 vahvistetun EU:n digitaalisen koronatodistuksen luottamuskehyksen täytäntöönpanoa koskevista teknisistä eritelmistä ja säännöistä (EUVL L 230, 30.6.2021, s. 32).

17 Neuvoston suositus (EU) 2022/2548, annettu 13 päivänä joulukuuta 2022, koordinoidusta lähestymistavasta unioniin matkustamiseen covid-19-pandemian aikana ja neuvoston suosituksen (EU) 2020/912 korvaamisesta (EUVL L 328, 22.12.2022, s. 146).

(17) Jäsenvaltioiden olisi pantava tämä suositus täytäntöön 1 päivästä heinäkuuta eli asetuksen (EU) 2021/953 voimassaolon päättymistä seuraavasta päivästä alkaen, jotta vältetään mahdolliset häiriöt, erityisesti kun on kyse kansainvälisestä matkustamisesta sellaisiin kolmansiin maihin, joissa edellytetään edelleen koronatodistusta. Jäsenvaltiot eivät etenkään pysty antamaan uutta asiakirjan allekirjoittajan varmennetta (DSC) sen jälkeen, kun asetus (EU) 2021/953 ei enää ole voimassa. Tästä syystä niitä kehotetaan antamaan tälle varmenteelle mahdollisimman suuri tekninen validiteetti ja rekisteröimään se EU:n palveluväylään ennen asetuksen (EU) 2021/953 voimassaolon päättymistä 30 päivänä kesäkuuta 2023.

(18) Tämän suosituksen täytäntöönpanon yhteydessä suoritettavaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679[18]. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi kaikkina aikoina varmistettava, että henkilötietoja koskevia unionin lainsäädännön asiaankuuluvia säännöksiä noudatetaan,

ON ANTANUT TÄMÄN SUOSITUKSEN:

Liittyminen WHO:n maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon

1. Jäsenvaltioiden olisi toteutettava tarvittavat toimenpiteet liittyäkseen Maailman terveysjärjestön (WHO) perustamaan maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon edellyttäen, että se täyttää asetuksen (EU) 2021/953 mukaisesti annetut tekniset eritelmät. Jäsenvaltioita kannustetaan tekemään niin mahdollisimman pian ennen 30 päivää syyskuuta 2023.

2. Jokaisen jäsenvaltion olisi annettava teknisesti mahdollisimman validi uusi asiakirjan allekirjoittajan varmenne (DSC) ja rekisteröitävä se EU:n palveluväylään ennen asetuksen (EU) 2021/953 voimassaolon päättymistä.

3. Neuvosto on tyytyväinen komission aikomukseen helpottaa saumatonta siirtymistä EU:n digitaalisten koronatodistusten järjestelmästä WHO:n maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon.

Todistusten antaminen ja hyväksyminen WHO:n maailmanlaajuisen digitaalisia terveystodistuksia koskevan verkoston puitteissa

4. Liityttyään WHO:n maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon jäsenvaltioiden olisi

   a) annettava pyynnöstä covid-19-rokotusta, -testausta ja -taudista parantumista koskevat todistukset komission täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2021/1073 vahvistettujen teknisten eritelmien mukaisessa muodossa;

   b) annettava a alakohdassa tarkoitetut todistukset digitaalisessa tai paperimuodossa taikka molemmissa. Todistusten tulevilla haltijoilla olisi oltava oikeus saada todistukset valitsemassaan muodossa. Todistuksiin sisältyvät tiedot olisi esitettävä myös ihmisen luettavissa olevassa muodossa ja vähintään todistuksen myöntävän jäsenvaltion virallisella kielellä tai virallisilla kielillä sekä englanniksi;

[18] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

c) hyväksyttävä edelleen asetuksen (EU) 2021/953 mukaisesti annettuja sääntöjä noudattaen ne todisteet covid-19-rokotuksesta, -testauksesta tai -taudista parantumisesta, jotka aiemmin kuuluivat mainitun asetuksen 3 artiklan 10 kohdan tai 8 artiklan 2 kohdan nojalla hyväksytyn täytäntöönpanosäädöksen soveltamisalaan, jos ne vaativat todisteen covid-19-rokotuksesta, -testauksesta tai -taudista parantumisesta voidakseen luopua rajoituksista;

d) varmistettava, että rajatylittävän henkilöliikenteen harjoittajat sisällyttävät tarvittaessa a alakohdassa tarkoitettujen todistusten todentamisen rajat ylittävien liikenneinfrastruktuurien, kuten lentoasemien, satamien sekä rautatie- ja linja-autoasemien, toimintaan.

WHO:n maailmanlaajuisen digitaalisia terveystodistuksia koskevan verkoston kehittäminen

5. Jäsenvaltioita kannustetaan osallistumaan aktiivisesti toimiin WHO:n maailmanlaajuisen digitaalisia terveystodistuksia koskevan verkoston kehittämiseksi edelleen, myös muita tauteja koskevien todistusten ja muiden terveystietojen oikeaksi todistamisen osalta.

Siirtymäkausi 30 päivään syyskuuta 2023 saakka

6. Neuvosto on tyytyväinen komission aikomukseen säilyttää 30 päivään syyskuuta 2023 asti EU:n digitaalista koronatodistusta koskeva EU:n palveluväylä tavalla, joka tukee tämän suosituksen tavoitteita, asettamalla se niiden kolmansien maiden ja alueiden saataville, jotka ovat liittyneet järjestelmään sen jälkeen, kun komissio on hyväksynyt täytäntöönpanosäädöksiä asetuksen (EU) 2021/953 3 artiklan 10 kohdan tai 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti, sillä edellytyksellä, että kyseisten kolmansien maiden ja alueiden asiaankuuluvat todistukset annetaan edelleen sellaisia standardeja ja teknologisia järjestelmiä noudattaen, jotka ovat yhteentoimivia EU:n palveluväylän luottamuskehyksen kanssa ja jotka mahdollistavat niiden aitouden, voimassaolon ja eheyden todentamisen.

7. Siihen asti, kun jäsenvaltiot ovat liittyneet 1 kohdassa tarkoitettuun WHO:n maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon, ja 30 päivään syyskuuta 2023 ulottuvan ajanjakson ajan, niiden olisi

a) säilytettävä liitäntä EU:n palveluväylään siltä osin kuin komissio ylläpitää tällaista palveluväylää;

b) annettava pyynnöstä edelleen covid-19-rokotusta, -testausta ja -taudista parantumista koskevat todistukset komission täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2021/1073[19] vahvistettujen teknisten eritelmien mukaisessa muodossa;

c) annettava b alakohdassa tarkoitetut todistukset digitaalisessa tai paperimuodossa taikka molemmissa. Todistusten tulevilla haltijoilla olisi oltava oikeus saada todistukset valitsemassaan muodossa. Todistuksiin sisältyvät tiedot olisi esitettävä myös ihmisen luettavissa olevassa muodossa ja vähintään todistuksen myöntävän jäsenvaltion virallisella kielellä tai virallisilla kielillä sekä englanniksi;

[19] Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/1073, annettu 28 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/953 vahvistetun EU:n digitaalisen koronatodistuksen luottamuskehyksen täytäntöönpanoa koskevista teknisistä eritelmistä ja säännöistä (EUVL L 230, 30.6.2021, s. 32).

d) hyväksyttävä edelleen asetuksen (EU) 2021/953 mukaisesti annettuja sääntöjä noudattaen ne todisteet covid-19-rokotuksesta, -testauksesta tai -taudista parantumisesta, jotka aiemmin kuuluivat mainitun asetuksen 3 artiklan 10 kohdan tai 8 artiklan 2 kohdan nojalla hyväksytyn täytäntöönpanosäädöksen soveltamisalaan, jos ne vaativat todisteen covid-19-rokotuksesta, -testauksesta tai -taudista parantumisesta voidakseen luopua rajoituksista;

e) varmistettava, että rajatylittävän henkilöliikenteen harjoittajat sisällyttävät tarvittaessa b alakohdassa tarkoitettujen todistusten todentamisen rajat ylittävien liikenneinfrastruktuurien, kuten lentoasemien, satamien sekä rautatie- ja linja-autoasemien, toimintaan.

8. WHO:n maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon liittyneiden jäsenvaltioiden olisi myös varmistettava 30 päivään syyskuuta 2023 saakka niiden tietojen synkronointi, jotka ne lataavat EU:n palveluväylään ja WHO:n maailmanlaajuiseen digitaalisia terveystodistuksia koskevaan verkostoon.

9. Jäsenvaltioiden olisi pantava tämä suositus täytäntöön 1 päivästä heinäkuuta 2023 alkaen lukuun ottamatta sen 2 kohtaa, joka olisi pantava täytäntöön ennen 30 päivää kesäkuuta 2023.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja